

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Okno do života

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLY ŠŤÁHLAVY,
KOMENSKÉHO 126

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu :

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Okno do života

Adresa školy :

Základní škola Štáhlavy
Komenského 126, Štáhlavy, 332 03

IČO : 60611278

IZO : 102264724

REDIZO : 600070379

Ředitel školy :

Mgr. Ivana Kantnerová

Zástupce ředitele :

Funkce není zřízena.

Koordinátor ŠVP :

Mgr. Ivana Kantnerová

Kontakty :

Telefon :

ředitelna , záznamník 377 969 262

školní jídelna 377 969 456

e-mail: zs.stahlavy@volny.cz

Zřizovatel školy :

Obec Štáhlavy

Masarykova 169

332 03, Štáhlavy

IČO : 00257290

Telefon : 377 969 078

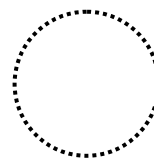
e-mail: stahlavy@obecníurad.net

Platnost dokumentu : od 1. 9. 2007

ŠVP byl schválen Školskou radou při ZŠ Štáhlavy dne

Podpis předsedy školské rady :

.....
Mgr. Ivana Kantnerová
ředitel školy

razítko školy

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
OBSAH.....	3
PREAMBULE	5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	6
2.1 Velikost a úplnost školy, umístění školy.....	6
2.2 Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování ŠVP ZV	6
2.3 Charakteristika žáků	8
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.5 Spolupráce se školskou radou	9
2.6 Spolupráce s rodiči.....	9
2.7 Spolupráce s partnery školy.....	10
2.8 Poskytování poradenských služeb ve škole	10
2.9 Školské služby – zájmové vzdělávání ve Školní družině Základní školy Štáhlavy	11
3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	12
3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	12
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	13
3.3 Organizační zajištění.....	18
3.4 Zaměření školy ve shodě s potřebami a zájmy žáků.....	19
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
4 UČEBNÍ PLÁN	23
4.1 Učební plán ZŠ Štáhlavy	24
4.2 Začlenění průřezových témat.....	25
5 UČEBNÍ OSNOVY	30
5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura.....	32
5.1.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk	41

5.2	Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace.....	44
5.3	Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	51
5.4	Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.....	55
5.5	Vzdělávací oblast Umění a kultura	66
5.5.1	Vzdělávací obor Hudební výchova	67
5.5.2	Vzdělávací obor Výtvarná výchova	72
5.6	Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	76
5.7	Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	83
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	88
6.1	Hodnocení žáků.....	88
6.1.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání.....	88
6.1.2	Zásady pro hodnocení chování ve škole	95
6.1.3	Zásady pro používání slovního hodnocení na vysvědčení.....	96
6.1.4	Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení na vysvědčení	96
6.2	Autoevaluace školy.....	98

Preambule

*Okno je úžasná věc.
Když chci, nechám ho zavřené.
Když chci, zatáhnu závěsy.
Když chci, závěsy poodhalím.
Když chci, okno otevřu.*

*Okno je průhledné.
I když je zavřené.
Okno je průhledné, i když má zašpiněná a popraskaná skla.
Vždycky něco uvidím !*

*Okno se dá otevřít .
I když má zrezivělé panty.
Okno se dá otevřít, i když to dá práci.
Ale vždycky se dá otevřít !*

*Důležité je, kdo okno otvírá.
Důležité je, koho za oknem uvidí.
I co za oknem uvidí.
A že vždycky cosi uvidí !*

*Dívejme se.
Otvírejme okna.
Poznávejme.
Prožívejme.*

(Motto školy)

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy, umístění školy

Základní škola Štáhlavy, Komenského 126, je málotřídní škola. Ve škole se vzdělávají žáci pěti postupných ročníků prvního stupně základní školy. Podle počtu žáků v ročníku v daném školním roce se ve třídě vzdělávají žáci jednoho ročníku nebo se ve třídě společně vzdělávají žáci dvou ročníků. Kapacita školy je 150 žáků. V poslední letech byla zřizovatelem školy Obcí Štáhlavy udělována výjimka z počtu žáků.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Počet ped. pracovníků : učitel+vychovatel ŠD
2005/2006	4	53	1	4 + 1
2006/2007	4	52	1	4 + 1
2007/2008 předpoklad	4	52	1	4 + 1

Budova základní školy je situována v okrajové části obce Štáhlavy v blízkosti silnice směrem na Plzeň s dobrou dostupností. Jedná se o starou budovu, která prošla v minulosti rekonstrukcemi až do stávající podoby. Kolem budovy školy se rozkládá rozlehlý areál školní zahrady.

2.2 Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování ŠVP ZV

Pro základní vzdělávání jsou vytvořeny odpovídající podmínky. V souladu s koncepčními vzdělávacími dokumenty, obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami žáků a potřebami pro pedagogickou činnost učitelů jsou v RVP ZV vymezeny **materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky**.

Prostorové a materiální podmínky :

- univerzální učebny vybavené funkčním zařízením s relaxačním prostorem pro nenáročnou pohybovou aktivitu – třídy
- prostory pro uložení pomůcek – kabinet
- knihovna
- prostory pro zájmovou činnost po vyučování – školní družina

- prostory pro odkládání oděvu a obuvi – šatna pro žáky a zaměstnance
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů - WC s umývárnami
- prostory pro společné stravování – školní jídelna
- prostory pro zajištění společného stravování - školní kuchyně
- prostory pro pedagogické pracovníky školy - sborovna = ředitelna vybavená účelným zařízením a komunikační technikou
- učebnice, didaktické pomůcky , sportovní potřeby, pomůcky pro hudební a výtvarnou výchovu apod.
- informační a komunikační technika - televize, video, DVD přehrávač, tiskárna, kopírka, digitální fotoaparát, radiomagnetofony s CD přehrávači, elektrické varhany
- zavedena počítačová síť , v každé třídě počítač s připojením na INTERNET
- polohovací nábytek pro žáky , ostatní nábytek
- školní zahrada - využívaná na zdravé přestávky, tělesnou výchovu, pro činnost školní družiny a pro školní akce

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy :

- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný režim vyučování s ohledem na hygienu učení a věk žáků
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí učeben a ostatních prostor školy
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivých látek v areálu školy
- ochrana žáků před úrazy
- pravidelná kontrola zařízení z hlediska bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře

Psychosociální podmínky:

- vytváření klidného pracovního prostředí
- vzdělávání propojené se skutečným životem - osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti
- věková přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám a omylům
- naplnění potřeb žáků - je hlavním úkolem v přípravě a realizaci vzdělávání
- příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci mezi žáky a učiteli i mezi učiteli a vedením školy
- úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy
- včasná informovanost

- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům

Personální podmínky:

- řídicí pracovník s manažerskými, organizačními i pedagogickými schopnostmi, schopný vytvářet motivující profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, s koncepčním myšlením a stylem práce, schopný poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům
- pedagogický sbor schopný týmové práce, vzájemné vstřícné komunikace a spolupráce
- pedagogičtí pracovníci s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí
- pedagogičtí pracovníci s potřebnými profesními dovednostmi - komunikace ve směru k žákům, jejich rodičům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální služby, schopnost udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat a hodnotit
- nabídka zprostředkování odborné pomoci žákům a jejich rodičům - speciální pedagog, psycholog, asistent pedagoga

Organizační podmínky:

- základní pravidla života školy - řády
- optimální režim výuky v souladu s věkovými možnostmi a potřebami žáků
- optimální režim života školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností
- účast všech učitelů na přípravě a realizaci ŠVP ZV

Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků:

- funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k rodičům
- styk s rodiči žáků a jinou veřejností (např. školskou radou) - seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání při řešení problémů žáků
- vzdělávací strategie otevřená vůči rodičům
- prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu rodičů – školská rada
- prostor pro setkávání učitelů s rodiči – třídní schůzky, konzultace, individuální jednání
- možnost účasti rodičů ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou
- vytváření vztahů školy a veřejnosti

2.3 Charakteristika žáků

Základní školu Štáhlavy navštěvují převážně žáci s trvalým bydlištěm v obci Štáhlavy ve věku odpovídajícímu věku předepsanému pro žáky 1. stupně ZŠ. Většina žáků přechází do základní školy z Mateřské školy Štáhlavy. Výhodou je, že kolektiv dětí bývá již utvořen, děti se dobře znají a nově příchozí žáci se většinou bez problémů do tohoto kolektivu začlení.

Počet žáků základní školy, chlapců a dívek v jednotlivých ročnících a třídách se každoročně mění. Výhodou našeho školského zařízení je nízký počet žáků ve třídách, což

přispívá k rodinné atmosféře ve škole, k bližším vztahům mezi dětmi samotnými i ve vztahu k učitelkám, je umožněn individuální přístup k jednotlivým žákům.

Většina žáků zvládá učivo základního vzdělávání bez obtíží. Každoročně několik žáků složí úspěšně přijímací zkoušky na osmiletá gymnázia.

Žáci se pravidelně zúčastňují soutěží v různých oblastech.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována mimořádná pozornost. Jsou integrováni v rámci běžných tříd. Vzdělávají se dle individuálního vzdělávacího plánu. Při hodnocení výsledků vzdělávání těchto žáků jsou respektována pravidla hodnocení dle platné legislativy. Na vysvědčení je umožněno slovní hodnocení.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor se skládá z učitelek plně kvalifikovaných studiem na pedagogické fakultě obor učitelství 1. stupně ZŠ a vychovatelky školní družiny kvalifikované studiem na střední pedagogické škole .

Jedna z učitelek v rámci svého úvazku vykonává práci ředitele školy. Všechny učitelky vykonávají práci třídní učitelky. V rámci úvazku vyučují žáky ve své třídě i žáky různých ročníků v několika jiných třídách. Protože ve škole nejsou zřízeny paralelní třídy, pracují učitelky v jednotlivých třídách samostatně a často si předávají informace a zkušenosti z práce. V případě potřeby pracují pedagogičtí pracovníci společně v týmu, např. při tvorbě ŠVP , projektů apod. Výsledky vzdělávání a výchovy žáků se projednávají na pedagogické radě.

Pedagogičtí pracovníci školy se vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti tvorby a realizace ŠVP, získávání poznatků o nových metodách a formách práce s dětmi. Zdokonalují se ve znalostech cizího jazyka a v práci na počítači. Ředitel školy se vzdělává v oblasti školského managementu a řídicí práce. Vychovatelka ŠD se vzdělává v problematice ŠD a v oblasti výtvarných činností.

Na žádost zákonných zástupců žáka a na doporučení speciálních poradenských zařízení učitelky pracují s integrovanými žáky. Se souhlasem KÚ PK může být pro práci s integrovaným žákem ve škole zřízena funkce asistenta pedagoga.

2.5 Spolupráce se školskou radou

Zájmem školy je, aby i v podmínkách platnosti nové školské legislativy byla zachována školská rada a nadále pokračovala ve své činnosti. Školská rada při ZŠ Štáhlavy zasedá nejméně dvakrát ročně . Zasedání školské rady svolává a na jednání zve hosty její předseda. Činnost školské rady se řídí § 167 a § 168 školského zákona (Zákon č. 561 / 2004 Sb.).

2.6 Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči žáků se neustále vyvíjí. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je vtažení rodičů do procesu vzdělávání jejich dětí. Toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době třídních schůzek a konzultačních hodin , při dnu otevřených dveří, při školních akcích pro veřejnost. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím informační nástěnky pro rodiče, informačních letáků. Rodiče mají možnost komunikovat se školou osobně,

prostřednictvím písemných zpráv v notýsku či žákovské knížce, prostřednictvím telefonu nebo e-mailu.

2.7 Spolupráce s partnery školy

Základní škola Štáhlavy spolupracuje s různými partnery školy v různých oblastech. V oblasti existenční a provozní úzce spolupracuje se **zřizovatelem školy Obcí Štáhlavy, Masarykova 169**. V oblasti organizační a spolupráce s rodiči vede škola úzké kontakty se **Školskou radou při ZŠ Štáhlavy**. Pro zdárný přechod dětí do vyššího stupně vzdělávání tradičně spolupracuje naše základní škola s **Mateřskou školou Štáhlavy** v oblasti vzájemné informovanosti, vzájemných návštěv žáků a učitelů obou škol při různých příležitostech, společných akcích, pomoci žáků základní školy při organizování akcí MŠ apod. Obdobně vede základní škola kontakty se **základními školami a gymnázii, do kterých přecházejí žáci z pátého ročníku**. Informuje žáky i jejich rodiče o dnech otevřených dveří, o akcích pořádaných těmito školami, o přípravných kurzech a přijímacích zkouškách apod. Žáci naší školy se na pozvání účastní soutěží v rámci spolupráce s okolními základními školami – 1. stupně. V oblasti poradenské a diagnostické úzce spolupracují pedagogičtí pracovníci školy s **Pedagogicko psychologickou poradnou Plzeň, Částkova 78** a se **Speciálně pedagogickým centrem** při ZŠ, Plzeň, Heyrovského 23 se sídlem Macháčkova 43, Plzeň. Tato spolupráce je nezbytná při výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich integraci a při vzdělávání mimořádně nadaných dětí. S **Policíí ČR** škola tradičně spolupracuje při plnění preventivně – informačního programu AJAX pro žáky 2. a 3. ročníku. Od firmy **KS Katalog Servis s.r.o.** získává škola formou sponzorského daru finanční prostředky. Vedení firmy osobně předává žákům drobné dárky u příležitosti Dne dětí. V oblasti mimoškolních aktivit se žáci naší školy účastní na akcích pro děti pořádaných různými organizacemi, např. **OÚ Štáhlavy, MS ČČK Štáhlavy, TJ Sokol Štáhlavy a TJ Sokol Štáhlavice** a další.

2.8 Poskytování poradenských služeb ve škole

Zaměření poradenských služeb třídního učitele a ostatních pedagogických pracovníků školy je orientováno na poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi (Pedagogicko psychologická poradna Plzeň, Částkova 78, Plzeň a Speciálně pedagogické centrum při ZŠ, Plzeň, Heyrovského 23 se sídlem Macháčkova 43, Plzeň)

v těchto oblastech :

- poradenství v oblasti výchovy a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti žáka,
- poradenství a prevence v oblasti sociálně patologických jevů,
- poradenství v obtížných životních situacích žáka
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, žáka s odlišného kulturního prostředí a žáka se sociálním znevýhodněním,
- poradenství při vzdělávání mimořádně nadaného žáka
- a další.

Kariérové poradenství

Kariérové poradenství je poskytováno třídním učitelem ve spolupráci s vedením školy zejména žákům 5. ročníku a jejich rodičům při přestupu těchto žáků na jiné školy. K dispozici

žákům je předávání informací, umožnění kontaktu se základními školami a gymnázii, do kterých žáci přecházejí z pátého ročníku.

Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření a orientaci ve světě práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Prevence probíhá v rámci výuky v jednotlivých vzdělávacích oborech a při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup řešení dle platné legislativy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a ostatní pedagogické pracovníky školy se mohou žáci kdykoli obrátit a požádat je o pomoc či konzultaci v obtížných psychosociálních situacích. Pedagogičtí pracovníci podporují rozvoj pozitivních vztahů v rámci třídy a napomáhají při řešení konfliktů. Podávají informace o dalších zařízeních zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.9 Školské služby – zájmové vzdělávání ve Školní družině Základní školy Štáhlavy

Základní škola Štáhlavy poskytuje školské služby – **zájmové vzdělávání ve Školní družině ZŠ Štáhlavy**. Činnost tohoto zařízení probíhá v jednom oddělení a je zaměřena převážně na oddech a relaxaci dětí. Respektuje a podporuje individuální potřeby žáků, rozvíjí různé zájmy dětí při trávení volného času po vyučování. Činnost ŠD se odehrává v prostorách k tomu určených, dále v tělocvičně, na školní zahradě, ve třídách s počítači a další technikou i mimo prostory školy (při vycházkách, exkurzích, ..).

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

*„ Účelem vzdělání není zaplnit mysl , ale otevřít ji.
Čím více poznatků si osvojíme, tím více si uvědomíme, co ještě neznáme. “*

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Základní vzdělávání na prvním stupni zajišťuje přechod žáků z rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Pojetí školního vzdělávacího programu vychází z pojetí základního vzdělávání, které navazuje na výchovu v rodině a je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků.

Prvořadou ambicí ŠVP ZV je proměnit školu v tvůrčí prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, která stimuluje schopnější žáky, povzbuzuje méně nadané žáky, chrání a podporuje slabší žáky a kde je prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám zajišťován optimální vývoj každého dítěte v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělání. Škola je místem, které žáky motivuje, vede je k aktivnímu učení a rozvíjení kritického myšlení, dává možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí a schopnost sebehodnocení.

Obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází ze změny tradičního chápání funkce školy. V novém pojetí kvalita vzdělávání již není primárně posuzována podle vzdělávacích výsledků a posláním školy není pouhé zprostředkování sumy vědomostí .

ŠVP ZV se liší od současných vzdělávacích programů tím, že se jeví jako ucelený program, který zaměřuje pozornost zejména na nové části, kterými jsou nové cíle základního vzdělání, klíčové kompetence, průřezová témata a nově koncipovaný vzdělávací obsah - očekávané výstupy vzdělávacích oborů.

Smyslem a cílem základního vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Tento soubor dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot jako komplexní „ výbava “ , kterou žáci v průběhu vzdělávání získávají, jim umožní efektivněji jednat a lépe využít všeho, čemu se naučili např. při dalším osobním rozvoji, při celoživotním vzdělávání, při uplatnění ve společnosti, při vstupu na trh práce apod. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu. Lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Průřezová témata jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání. Průřezová témata jako okruhy aktuálních problémů současného světa rozšiřují poznání žáků, obohacují jejich osobnost a vztahy s jinými lidmi, podporují utváření vhodných postojů, mají vliv na celou atmosféru školy. Stávají se součástí žákovy běžné životní zkušenosti, která vzniká při kontaktu se světem.

Očekávané výstupy vzdělávacích oborů jsou očekávanými výsledky vzdělávání při osvojování učiva v jednotlivých vzdělávacích oborech. Ve vzdělávacím obsahu ŠVP ZV je **učivo chápáno jako prostředek k postupnému osvojení očekávaných výstupů**, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Při utváření vlastních učebních osnov škola vychází z toho , jakým způsobem se dosáhne očekávaných

výstupů – pomocí jakého učiva, v jaké vazbě na průřezová témata, jakými metodami a formami práce atd.

Zásady stanovené pro zpracování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání :

- je zpracováván v souladu s RVP ZV pro první a druhé období základního vzdělávání
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky mimořádně nadané, pokud to vzdělávání těchto žáků vyžaduje
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích oborů
- je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl
- je vytvářen jako relativně stálý materiál, jehož případné změny v učebním plánu a v učebních osnovách nesmí zasáhnout negativně do vzdělávání žáků v určitém započatém „cyklu“
- dodržuje stanovenou strukturu

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program „ Okno do života “ vychází z cílů základního vzdělávání, které mají žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet **klíčové kompetence** a tím poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. K tomu, aby škola zajistila utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, vytvořila **system společných výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy, kterými směřuje k cílům základního vzdělávání :**

- **umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení**
 - výběr a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro aktivní a efektivní učení
 - zařazování metod, které podporují zaujetí a zvědavost
 - výuka bez situací nerovnosti a ponížení
 - využití osobního příkladu
 - stanovení dílčích cílů
 - poskytnutí dostatku informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) – knihovna, internet, exkurze
 - používání informačních a komunikačních prostředků a technologií
 - vyhledávání a třídění informací a jejich pochopení
 - propojení informací se skutečným životem
 - systematické a efektivní využití informací v procesu učení

- rozvíjení postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
 - poznávání vlastních zkušeností
 - vlastní úsudek
 - prezentace vlastních výsledků práce
 - iniciativa, tvořivost
 - samostatnost, organizace vlastní činnosti, účast na organizaci vzdělávání
 - komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu
 - práce v motivujícím prostředí
 - tvořivost, zapojení do práce v projektech
 - vedení k zodpovědnosti za výsledky práce
 - využívání kladného motivujícího hodnocení
 - hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí
 - hodnocení formou zpětné vazby
- **podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešení problémů**
- přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím vzdělávacím metodám
 - uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
 - rozvíjení logického uvažování
 - samostatné pozorování a experimentování
 - objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů
 - uvádění věcí a znalostí do souvislostí
 - vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
 - kritické posuzování a zhodnocení získaných výsledků a informací
 - vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
 - praktická cvičení
 - volba vhodných způsobů řešení úkolů
 - podpora netradičních způsobů řešení
 - aplikace osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací
 - sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů
- **vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci**
- komunikace různými formami – ústní, písemná, pomocí technických prostředků, výtvarné a pohybové vyjádření apod.
 - předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným
 - formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru v logickém sledu
 - obhajování vlastního názoru vhodnou a kultivovanou argumentací
 - výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
 - dodržování etiky komunikace
 - naslouchání jiným a porozumění jejich sdělení
 - vytváření prostoru pro různé názory
 - respektování odlišného názoru

- respektování originálních, nezdařených a jiných názorů
 - podpora prostoru pro střetávání názorů
 - vytváření základu pro hledání a objevování problémů
 - položení základu spolupráce a společného prožívání
 - práce v týmu
- **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých**
- vytvoření jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
 - vytvoření atmosféry demokracie a přátelství
 - využití kooperativního učení, spolupráce ve výuce
 - spolupráce ve skupině při řešení daného úkolu
 - osobní odpovědnost za výsledky společné práce
 - vlastní podíl na vytváření pravidel práce
 - vlastní podíl na utváření příjemné atmosféry
 - aktivní podíl na diskusi
 - umění v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných
 - spolupráce s učiteli
 - spolupráce s rodiči a dalšími partnery
- **připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti**
- osvojování sebevědomého vystupování
 - osvojování dovednosti samostatného rozhodování
 - osvojování nesení odpovědnosti za důsledky svých rozhodnutí
 - dodržování mravních hodnot a slušného chování
 - vytváření pozitivní představy o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situací ostatních
 - řešení praktických problémů a životních situací na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí
 - osvojení znalosti svých práv i povinností
 - používání zásad demokracie a svobod, nezaměňovat s anarchií
 - používání dovednosti vhodné argumentace
 - využívání vhodných forem prosazování svého zájmu
 - získání schopnosti hodnocení výsledků vlastní činnosti i činnosti jiných
 - práce se školním řádem
- **vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě**
- chápání bohatství a složitosti citového života
 - rozvíjení citové otevřenosti vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
 - orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
 - vedení k uvědomění si citové nevyzrálosti v období dětství a dospívání
 - řešení svých citových vztahů s pomocí dospělých

- osvojování otevřeného a kultivovaného projevu svých citů
 - rozvíjení vnímání ostatních
 - rozvíjení umění vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich odlišnosti, přesvědčení nebo názory
 - osvojování ohleduplného a citlivého vztahu k lidem a k přírodě
 - osvojování vnímavého vztahu ke kulturním a etickým hodnotám
 - vytváření dovednosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- **učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný**
- vytváření dovednosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních
 - pochopení odlišností pojmů fyzické, duševní a sociální zdraví
 - pochopení důležitosti fyzického, duševního a sociálního zdraví pro sebe i ostatní, vnímání, pochopení a respektování odlišností
 - organizace denního režimu ve prospěch dětí (časová, obsahová)
 - zdravý stravovací a pitný režim
 - kompenzační a hygienické přestávky ve vyučování
 - pohybové relaxační přestávky ve výuce
 - nabídka pohybových aktivit i mimo vyučování
 - škola bez kouře a drog
 - důsledná prevence šikany a násilí
 - vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání, respektování individuálních rozdílů
 - odmítání útlaku a hrubého násilí
 - vštěpování povinnosti postavit se fyzickému i psychickému násilí.
 - vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho tvorbě a údržbě
 - čistota prostředí školy
 - vhodné hygienické zázemí
 - bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení
 - dodržování dohodnutých pravidel a povinností
 - správné a zodpovědné rozhodování s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
 - osvojování poskytnutí účinné pomoci v situacích ohrožujících zdraví a život svého i jiných dle svých možností
- **vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učít je žít společně s ostatními lidmi**
- pochopení principů a fungování demokracie v osobním životě, ve škole i ve společnosti
 - projevy otevřenosti vůči ostatním
 - rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i ve společnosti
 - vnímání a pochopení integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - vnímání kulturního i historického dědictví
 - rozvíjení vnímání tradic, kulturních a duchovních hodnot
 - osvojování uvažování v evropských a celosvětových souvislostech

- rozvíjení schopnosti empatie (vcítění do prožitků druhého)
 - multikulturní výchova – rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, chápání a respektování sociokulturní rozmanitosti, poznávání kultury celé společnosti i menšinových etnik, specifika jiných národností žijících ve společném státě, hledání styčných bodů pro vzájemné soužití, aktivity a spolupráci
 - vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
 - projevy ohleduplnosti vůči starým či nemocným lidem
- **pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci**
- uplatňování sebehodnocení žáků
 - osvojování základních pracovních dovedností a návyků
 - využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Klíčové kompetence pomáhají žákům při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Kompetence k učení jsou rozvíjeny individuálně u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou metody kooperativního učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků. Žák poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah k učení. Učí se posuzovat vlastní pokrok a vyhledává příčiny problémů bránících učení. Naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit. Učí se kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich. Žák je veden k zodpovědnosti za výsledky svého učení. Motivaci k celoživotnímu učení získává především tím, že si ověří využitelnost školních poznatků v praxi. Žák pomáhá organizovat a řídit svůj učební proces, vybírá a používá vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení, realizuje vlastní nápady, vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Používá obecně užívané termíny, symboly a znaky. Žák je podněcován k tvořivosti. Důraz je kladen na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny zejména učením v souvislostech. Učivo jednotlivých oborů není předkládáno izolovaně, ale žákům jsou nabízeny takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více vzdělávacích oblastí. Při výuce jsou žáci motivováni problémovými úlohami z praktického života. Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a správnost řešení si dokázali ověřit, obhájit a zdůvodnit. Při řešení problému žáci využívají vlastního úsudku a zkušeností. Osvědčené postupy dovedou aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situacích. Žáci by měli dokázat sledovat vlastní postup a pokrok při zdolávání problému. Pro rozvíjení kompetence k řešení problémů je vhodné vyhledávání informací z co největšího množství zdrojů informací – práce s knihou, internetem, praktické pokusy, vlastní výzkum.

Kompetence komunikativní jsou rozvíjeny vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků, pro vhodnou komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Žáci se učí argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných, vhodně na ně reagovat. Získávají dovednost zapojování

se do diskuse. Učí se rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům. Pro budoucí kvalitní komunikaci s okolním světem se učí pracovat s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi. Hlavními strategiemi jsou metody kooperativního učení, jejichž prostřednictvím jsou žáci vedeni ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální jsou rozvíjeny formami sociálního učení. Sociální kompetence jsou vyvozovány na praktických cvičeních a úkolech. Při vyučování se využívá skupinové práce žáků a vzájemné pomoci dětí při učení. V rámci týmové práce žáci přejímají různé role a jsou schopni si role vyměňovat a střídat. Žáci se podílí na vytváření pravidel a společně dohodnutá pravidla respektují a dodržují. Budují příjemnou pracovní atmosféru na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi a přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů. V případě potřeby poskytují pomoc druhým nebo o ni sami požádají. Oceňují zkušenosti druhých, čerpají z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají. Postupně si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí. Žáci řídí svoje jednání, aby dosáhli sebeuspokojení a sebeúcty. Žáci se učí odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Kompetence občanské jsou rozvíjeny hlavně sociálním učním a metodami sebepoznávání. Žáci se učí poznávat vnitřní hodnoty sebe sama i druhých lidí, vcítovat se do situací jiných osob a vážit si ostatních. Žáci si osvojují odmítání útlatku a hrubého násilí, vštěpují si povinnost postavit se fyzickému i psychickému násilí. Žáci se seznamují se svými právy a povinnostmi ve škole i mimo ni, později poznávají základní principy zákonů a společenských norem. Učí se zodpovědnému rozhodování, chování a pomoci v krizových situacích a situacích ohrožujících zdraví a život člověka. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali a chránili národní tradice, kulturní a historické dědictví, vnímali kulturu a tvořivost a projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům. Žáci se učí poznávat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, dle svých možností a schopností pečují o životní prostředí.

Kompetence pracovní jsou u žáků rozvíjeny při individuální, skupinové a týmové práci. Žáci jsou vedeni k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení a k dodržování stanovených pravidel při práci. Pravidelné hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí, je důležitou cestou k uvědomění si znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje. Žáci se učí přistupovat k výsledkům své práce z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu a zejména z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí. Při práci žáci využívají znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

3.3 Organizační zajištění potřebné pro uskutečňování výchovných a vzdělávacích strategií

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací obsah je plánován pro každý ročník. Škola umožňuje spojení dvou ročníků v jedné třídě. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky s možností spolupráce žáků ve třídě a mezi ročníky.

Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků.

Učitelé společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční učební plán výuky.

Do výuky je zařazována individuální práce dětí, práce ve skupinách a v týmech. Spolupráce a učení se jeden od druhého zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin a týmů podle vzdělávacích potřeb žáka.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků.

3.4 Zaměření školy ve shodě s potřebami a zájmy žáků

„Život je otevřený, protože nic není hotového. Je radostno, že můžeš vše v něm vytvořit sám“.

Základní škola Štáhlavy je jako „**okno do života**“ otevřena všem dětem a rodičům. Naše škola je určena pro všechny žáky, jejichž rodiče se rozhodnou svěřit jí své dítě k základnímu vzdělávání.

Zaměření školy není vymezeno konkrétní profilací školy. Je všeobecné a ve své podstatě vychází ze snahy zajistit co nejširší rozvoj osobnosti všech žáků s důrazem na utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí.

ŠVP Okno do života otvírá žákům nové oblasti poznání v nových souvislostech. Vytváří podmínky základního vzdělávání, které jsou ve shodě s potřebami a zájmy žáků. Základním úkolem ŠVP je dát dětem dostatek možností a podnětů k tomu, aby se samy učily a objevovaly svět kolem sebe. Smyslem tohoto přístupu je především získat děti pro vzdělání, využít jejich přirozenou zvědavost, vzbudit v nich chuť poznávat a umožnit jim pocit uspokojení z odvedené práce. ŠVP ZV rozvíjí tvořivost na základě radosti z poznávaného **na cestě do života - na cestě k sobě a k druhým lidem, na cestě k přírodě i na cestě od tradic k praktickému životu**. Bere v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum.

Na cestě za vzděláním poznává žák sám sebe, své myšlenky a postoje, které se v průběhu života neustále vyvíjí. ŠVP ZV vede žáka k odpovědnosti za své učení a chování a pokládá základy k vlastnímu sebepoznání, sebezpozorování a sebehodnocení. Dále si žák uvědomuje svoji pozici v kolektivu, snaží se ji budovat a obhajovat. Spoluprací a vzájemnou pomocí při práci ve dvojici, skupinové a týmové práci i v komunikačních kruzích se žák učí vytvářet si kladné vztahy k druhým lidem.

Na cestě k přírodě podněcuje ŠVP ZV budování citlivého vztahu dítěte k živé i neživé přírodě s důrazem na ochranu přírody a na pocit odpovědnosti žáka za její stav a vývoj. Otvírá žákovi cestu k chápání člověka jako součásti přírody. Umožňuje poznávání a vnímání souvislostí a zákonitostí v přírodě. Vytvářením příjemného a zdravého školního prostředí pro učení přispívá ŠVP ZV k hloubce žákových prožitků.

Cesta za vzděláním je živá, proměňující se, hledající, zkoušející, nacházející, navazující na historii a místní tradice, je zaměřená na praktický život. Učitel provází žáka na této cestě, motivuje ho a volí vhodné metody a formy práce a tím vtahuje žáka do maximální možné účasti na učení.

Smyslem a cílem poznávání na těchto cestách je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – k učení, k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, občanskými, pracovními.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům mimořádně nadaným.

Třídní učitel s dalšími pedagogickými pracovníky zjišťuje vzdělávací potřeby žáků ve spolupráci s poradenskými zařízeními, která zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením jsou integrováni v rámci běžných tříd, v nichž jsou vytvářeny podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Na základě odborného posudku poradenského zařízení třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Rozsah péče vychází z doporučení odborného zařízení, z koncepce a podmínek školy. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění funkce asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje podnětné a vstřícné školní prostředí, které žákům umožňuje rozvíjení vnitřního potenciálu, podporuje jejich sociální integraci a směřuje je k celoživotnímu učení odpovídajícímu budoucímu pracovnímu uplatnění. Jedná se především o snížení počtu žáků ve třídě a podle individuální potřeby o zřízení funkce asistenta pedagoga.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je potřebné zabezpečit tyto podmínky :

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- umožnit žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků
- umožnit působení asistenta pedagoga v případě potřeby a v souladu s právními předpisy
- v rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracovat se zákonnými zástupci žáka a podporovat spolupráci s odborníky
- zkvalitňovat připravenost a odbornost pedagogických pracovníků pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- spolupracovat s ostatními školami, které mají zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání je významné proto, že mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků a následné péči spolupracuje s poradenskými zařízeními a na základě závěrů odborného vyšetření může sestavovat a realizovat IVP se strukturou dle právní úpravy.

Škola respektuje specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování vlastních schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Velmi důležité je, do jaké míry druh nadání žáka koresponduje se schopnostmi a možnostmi jeho okolí, tzn. jeho rodiny, školní třídy, učitelů i vrstevníků. V době, kdy žáci vstupují do školy, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří vzhledem ke svému věku, a to i přesto, že tito žáci obvykle snadno komunikují s dospělými nebo staršími spolužáky.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům škola podpoří dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žáků možnými pedagogicko-organizačními úpravami způsobů výuky mimořádně nadaných žáků.

Příklady pedagogicko – organizačních úprav :

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů

- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících

4 Učební plán

Učební plán ŠVP ZV vymezuje organizaci výuky na škole a je pro vzdělávání závazný. Vychází z rámcového učebního plánu, který závazně stanovuje zásady pro zpracování učebního plánu viz. níže.

Učební plán ŠVP ZV školy obsahuje tabulaci s výčtem povinných vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů, časovou dotaci ve vzdělávacích oborech v jednotlivých ročnících, celkovou časovou dotaci ve vzdělávacím oboru na 1. stupni ZŠ, celkovou časovou dotaci v jednotlivých ročnících, celkovou časovou dotaci za 1. stupeň a využití disponibilní časové dotace na 1. stupni ZŠ.

Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán ŠVP vychází z rámcového učebního plánu pro základní vzdělávání, který závazně stanovuje:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1. - 5. ročníku)
- minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání
- povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky na daném stupni průřezová témata
- disponibilní časovou dotaci
- celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. stupeň základního vzdělávání
- poznámky ke vzdělávacím oblastem (vzdělávacím oborům) v RUP

Při konstrukci učebního plánu v ŠVP a realizaci výuky škola splnila tři podmínky:

- dodržela celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. stupeň základního vzdělávání (118 hodin)
- nepřekročila maximální týdenní hodinovou dotaci stanovenou pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. - 5. ročník 26 hodin)
- dodržela minimální týdenní hodinovou dotaci stanovenou pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání (1. a 2. ročník 18 hodin, 3. - 5. ročník 22 hodin)

Škola do učebního plánu začlenila disponibilní časovou dotaci, která je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 14 hodin.

4.1 Učební plán ZŠ Štáhlavy

Učební plán - Školní vzdělávací program ZŠ Štáhlavy										
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předměty	1. stupeň					Celkem za 1. stupeň	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace
			1. - 5. ročník							
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	10	9	8	7	43	35	8
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	4	4	5	22	20	2
Informační a komunikační technologie		Informatika	0	0	0	1	1	2	1	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	0	0	7	12	3
		Přírodověda	0	0	0	2	2	4		
		Vlastivěda	0	0	0	2	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Celková časová dotace :			20	22	24	26	26	118	104	14

4.2 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou povinnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků a pro jejich vzájemnou spolupráci. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojení se vzdělávacím obsahem. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Škola zařadila do ŠVP ZV na 1. stupni všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV a stanovila jejich rozsah a způsob realizace. Všechna průřezová témata však nejsou zastoupena v každém ročníku.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata :

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Začlenění průřezových témat a tematických okruhů průřezových témat je rozpracováno v přehledu viz. níže a dále i v tabulkách jednotlivých vzdělávacích oborů a vzdělávacích oblastí.

Přehled průřezových témat a tematických okruhů průřezových témat :

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Matematika a její aplikace (1. až 3. roč.), Výtvarná výchova (4. a 5. roč.), Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce (1. až 3. roč.).

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (1. až 3. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.).

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.).

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.).

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Matematika a její aplikace (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.), Hudební výchova (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.), Výtvarná výchova (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.), Člověk a svět práce (1. až 3. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.).

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.).

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Anglický jazyk (1. až 3. roč.).

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (1. a 3. roč.), Tělesná výchova (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.).

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.).

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (4. až 5. roč.), Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Občan, občanská společnost a stát

Tato část tematického okruhu má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost (2. stupeň ZŠ), proto není v ŠVP rozpracována.

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.) .

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.) .

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Informační a komunikační technologie (4. a 5. roč.).

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Multikulturní výchova

Kulturní difference

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.).

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.) , Informační a komunikační technologie (4. a 5. roč.).

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Výtvarná výchova (4. a 5. roč.), Informační a komunikační technologie (4. a 5. roč.).

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Výtvarná výchova (1. až 3. roč.), Anglický jazyk (4. a 5. roč.).

Princip sociálního smíru a solidarity

Tato část tematického okruhu má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost (2. stupeň ZŠ), proto není v ŠVP rozpracována.

Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích oborů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč., 4. a 5. roč.) , Tělesná výchova (4. a 5. roč.).

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích oborů Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.) a Tělesná výchova (4. a 5. roč.).

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Výtvarná výchova (4. a 5. roč.).

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

Tvorba mediálního sdělení

*Základní škola Štáhlavy, Komenského 126
Školní vzdělávací program*

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

Práce v realizačním týmu

Tato část tematického okruhu má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost (2. stupeň ZŠ), proto není v ŠVP rozpracována.

5 Učební osnovy

Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah ŠVP pro základní vzdělávání je pro 1. stupeň ZŠ dle RVP ZV rozdělen do sedmi vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny obsahově blízkými vzdělávacími obory. Jejich obsah je rozpracován ve **vyučovacích předmětech**.

Jazyk a jazyková komunikace / Český jazyk a literatura, Cizí jazyk / **Český jazyk, Anglický jazyk**

Matematika a její aplikace / Matematika a její aplikace / **Matematika**

Informační a komunikační technologie / Informační a komunikační technologie / **Informatika**

Člověk a jeho svět / Člověk a jeho svět / **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**

Umění a kultura / Hudební výchova, Výtvarná výchova / **Hudební výchova, Výtvarná výchova**

Člověk a zdraví / Tělesná výchova / **Tělesná výchova**

Člověk a svět práce / Člověk a svět práce / **Praktické činnosti**

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu učebních osnov ŠVP ZV vymezeny **charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti.

Na charakteristiku navazuje **cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP vzdělávací strategii vyučovacích předmětů.

Vzdělávací obsah jednotlivých **vzdělávacích oborů** škola rozčlenila do vyučovacích předmětů a rozpracovala jej do učebních osnov tak, aby bylo zaručeno k rozvoji klíčových kompetencí.

ŠVP ZV dle RVP ZV stanovuje očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) jako **orientační** (nezávazné) a na konci 5. ročníku (2. období) jako **závazné**.

Učební osnovy

Učební osnovy jsou ta část ŠVP ZV, ve které je zpracován vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích předmětů v jednotlivých ročnících 1. stupně základní školy.

Učební osnovy ŠVP ZV obsahují :

- **název vzdělávací oblasti**
- charakteristika vzdělávací oblasti
- cílové zaměření vzdělávací oblasti
- **název vzdělávacího oboru a vymezení vyučovacího předmětu**
- obsahové vymezení vyučovacího předmětu
(obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu; společné výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vzdělávacího oboru, kterými chce škola naplňovat

cílové zaměření vzdělávací oblasti, a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků; začlenění průřezových témat)

- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
(rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků, výběr a rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků ve vazbě na očekávané výstupy, tematické okruhy realizovaných průřezových témat)

5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura a Cizí jazyk**¹.

Dovednosti získané ve vyučovacím předmětu **Český jazyk** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Český jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

1. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*

- *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost*
- *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*
- *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
- *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	praktické čtení - zvládnutí techniky čtení (užívání správného slovního přízvuku, uplatnění přirozené intonace, hlasité a tiché čtení s porozuměním), čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	naslouchání praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.	dialog, mluvčí a posluchač oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru, střídání rolí mluvčího a posluchače ,výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) zdvořilé vystupování	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	1. - 3.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	základy techniky mluveného projevu rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	1. - 3.	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	vyjadřování závislé na komunikační situaci členění jazykového projevu	2. - 3.	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	komunikační žánry : pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu souvislý krátký mluvený projev využívání jednoduché osnovy	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	• dodržování základních hygienických návyků spojených se psaním (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	1.- 3.	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	• zvládnutí techniky psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) • automatizace psacího pohybu (správné spojování písmen, slabik) • kontrola vlastního písemného projevu • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	1. - 3.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	• formální úprava jednoduchých sdělení (psaní adresy, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis) • plynulý a úhledný písemný projev	2. - 3.	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
Jazyková výchova rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	• zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišování hlásek, členění slov na hlásky, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých , souhlásek a souhláskových skupin • rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhásky) • souhlásky znělé a neznělé, slabikotvorné r,l • grafická podoba písmene – písmeno malé, velké, tištěné, psané, abeceda • grafická podoba slova – převádění slova z podoby mluvené do podoby psané	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	• Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, • slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu a významem podobná • vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2. - 3.	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	• třídění slov • seznamování se s některými slovními druhy	2. - 3.	

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	slovní druhy	2. - 3.	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	tvarosloví – tvary slov skloňování a časování	3.	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	pořádek slov ve větě pořádek vět skladba – věta jednoduchá souvětí , počet vět v souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. - 3.	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	druhy vět podle postoje mluvčího grafická podoba věty a souvětí interpunkční znaménka . , ; : ! ? “ ” výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	
odůvodňuje a píše správně: i, í / y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	i, í / y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě slova s ú/ů velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování pravopis lexikální dle očekávaného výstupu	2. - 3.	
Literární výchova čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	zážitkové čtení a naslouchání hodnocení vlastností postav přednes vhodných literárních textů vlastní výtvarný doprovod líčení atmosféry příběhu	1. - 3.	
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení) základní literární pojmy (spisovatel, básník, čtenář,	1. - 3.	

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	ilustrátor, herec, postava, děj, prostředí, kniha, časopis, sloka, verš, rým, přirovnání • poslech literárních textů		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	• volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně	1. - 3.	

2. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně *i/y* ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
 - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
 - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace		Vyučovací předmět : Český jazyk		Období: 2.	
Očekávané výstupy		Učivo		Ročník	Průřezová témata
Žák: Komunikační a slohová výchova čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.		praktické čtení – zdokonalování techniky čtení, čtení pozorné, plynulé se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním, znalost orientačních prvků v textu věcné čtení (čtení jako zdroj informací) četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním		4. - 5.	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.		čtení vyhledávací - vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku		4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.		věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		4. - 5.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.		vystižení a zapamatování podstaty sdělení a volná reprodukce orientace v naučných textech a zjednodušená volná reprodukce podstatných faktů přiměřených věku		4. - 5.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.		základní komunikační pravidla dialogu (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		4. - 5.	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.		porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací		4. - 5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.		členění vět, frázování, síla a barva hlasu, intonace		4. - 5.	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.		spisovná, hovorová a nespisovná mluva vyjadřování závislé na komunikační situaci		4.	

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	žánry písemného projevu – omluvenka, zpráva, oznámení, vzkaz, inzerát, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování formální úprava písemného textu (blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis) plynulý a úhledný písemný projev orientace ve stavbě textu členění na odstavce	4.- 5.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	pravidla sestavování osnovy členění příběhu s dodržením časové posloupnosti	4. - 5.	
Jazyková výchova porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	význam slov slova stejného nebo podobného významu slova jednovýznamová a vícevýznamová	4.	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	stavba slova (kořen, část příponová, předponová a koncovka)	4. - 5.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	slovní druhy a jejich třídění gramaticky správné tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých	4. - 5.	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	skladba – základní skladební dvojice pravopis – shoda přísudku s holým podmětem označení základu věty v neúplné základní skladební dvojici	4. - 5.	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	4. - 5.	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	rozmanité spojovací výrazy a jejich uplatňování v projevu	4. - 5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý	4. - 5.	

Vzdělávací obor : Jazyk a jazyková komunikace	Vyučovací předmět : Český jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	shoda přísudku s holým podmětem	5.	
Literární výchova vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	zážitkové čtení a naslouchání nalézání, vyjadřování a zaznamenávání příčin věcí a porozumění jim	4. - 5.	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba literárního textu na dané téma	4. - 5.	
rozdílí různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	druhy a žánry dětské literatury	4.	
	literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	5.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení základní literární pojmy - spisovatel, básník, čtenář, ilustrátor, herec, režisér, postava, děj, prostředí, kniha, časopis sloka, verš, rým, přirovnání	4. - 5.	
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.			
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat.	herní dovednosti (vstup do role) sociálně komunikační dovednosti dodržování pravidel hry	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků. prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků.	dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	4. - 5.	

5.1.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. a 2. období

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby*
- *rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje*
- *rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova*
- *pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění*
- *používá abecední slovník učebnice*

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům*
- *rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci*
- *čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu*
- *vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku*
- *používá dvojjazyčný slovník*

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů*
- *reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace*
- *obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu*

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí *se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci*

Vzdělávací obor: Cizí jazyk	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	• slovní zásoba - tématické okruhy (domov, rodina, škola,oblékání, volný čas, příroda, svátky)	3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	• pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav a rozloučení, představování se, poděkování, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, sdělení záliby, reakce na otázky a pokyny	3.	
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	• abeceda (spelling) • rozlišení grafické a mluvené podoby slova • používání slovníku s výslovností	3.	
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	• poslech, vnímání , pochopení a reagování na jednoduchou, konverzaci dvou osob s dostatkem času pro porozumění	3.	
používá abecední slovník učebnice.	• slovní zásoba • synonyma, antonyma • abeceda	3.	

Vzdělávací obor: Cizí jazyk	Vyučovací předmět : Anglický jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	slovní zásoba - tématické okruhy - domov, rodina, škola,oblékání, volný čas a zájmová činnost, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky - porovnání zvyků a tradic v ČR a anglicky mluvících zemích slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě odlišnosti českého a anglického slovosledu	4. - 5.	Multikulturní výchova - multikulturalita
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	slovní zásoba z tématických celků četba autentického textu volný překlad poslech a sledování, chápání slov v kontextu	4. - 5.	
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	hlasité , plynulé a foneticky správné čtení textu z učebnice obsahující základní slovní zásobu (vázání slov, znělost, neznělost, přízvuk, intonace)	4. - 5.	
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	vyhledání informace v jednoduchém textu tvorba odpovědi na otázku	4. - 5.	
používá dvojjazyčný slovník.	Používání dvojjazyčného slovníku při četbě autentického textu	4. - 5.	

Vzdělávací obor: Cizí jazyk	Vyučovací předmět : Anglický jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Produktivní řečové dovednosti sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	• Sestavování gramaticky a formálně správného jednoduchého písemného sdělení, krátkého textu a odpovědi na sdělení, • jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav, dopis z prázdnin, omluva, žádost • vyplňování svých základních údajů do formulářů	4. - 5.	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	• volná reprodukce čteného či slyšeného textu a jednoduché konverzace • dramatizace • hry k procvičení slovní zásoby	4. - 5.	
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	• použití slov stejného a opačného významu • porovnávání smyslu textů	4. - 5.	
Interaktivní řečové dovednosti aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	• pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování • poskytnutí požadované informace, reakce na otázky	4. - 5.	

5.2 Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním matematizací reálných situací, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Matematika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Matematika** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude

kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, vypočítávat obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné práci se zdroji informací

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Matematika

1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Vzdělávací obor : Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět : Matematika	Období : 1.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
Číslo a početní operace používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	• obor přirozených čísel • manipulace s předměty • počítání prvků	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	• čtení a zápis čísel , číslice • vztahy větší, menší, rovno a • znaménka > ,< , =, závorky	1. - 3.	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	• číselná řada • číselná osa • orientace na číselné ose • pojmy: Vlevo, vpravo, pod,nad před, za, hned před, hned za, mezi • určování stovek, desítek a jednotek • zaokrouhlování čísel	1. - 3.	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	• sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 • znaménka + -, součet, rozdíl	1. - 2.	

Vzdělávací obor : Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět : Matematika	Období : 1.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
	• sčítání a odčítání v oboru 0-100 • násobení a dělení v oboru malé násobilky • znaménka . : , součin, podíl, násobek,	2.	
	• sčítání a odčítání v oboru 0-1000 • rozklad a zápis čísla v desítkové soustavě • násobení a dělení v oboru malé násobilky • pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek • dělení se zbytkem	3.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	• slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
Závislosti, vztahy a práce s daty orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	• určování času , převádění jednotek času, den, hodina, minuta	2. - 3.	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	• závislosti a jejich vlastnosti • seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy • orientace a čtení matematických zápisů	1. - 3.	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	• pohyb na číselné ose • pohyb ve čtvercové síti • práce s údaji (jízdní řád, ceník)	2. - 3.	
Geometrie v rovině a v prostoru rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa;nachází v realitě jejich reprezentaci.	• vyhledávání určitých tvarů v okolí • třídění předmětů podle tvaru • rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh	1.	
	• rovinné útvary: čtyřúhelník • tělesa - krychle, kvádr, koule, válec	2. - 3.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	• úsečka – měření v mm, cm, m, km • bod, přímka, polopřímka	2. - 3.	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	• modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	

2. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy - 2. období

žák

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Vzdělávací obor : Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	Období: 2.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Číslo a početní operace využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	vlastnosti početních operací s přirozenými čísly – principy asociativnosti a komutativnosti (sčítání, odčítání, násobení , pořadí početních výkonů)	4.- 5.	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	sčítání a odčítání čísel do 100 000 zápis čísel v desítkové soustavě, číselná osa, posloupnost přirozených čísel velká násobilka písemné algoritmy početních operací - násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem , dělení jednociferným číslem , dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	4.	
	sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřčiferným číslem dělení dvojčiferným číslem	5.	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	zaokrouhlování na 1 000, 100, 10 odhad výsledku kontroly výpočtů	4.	
	zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000 odhad výsledku kontroly výpočtů	5.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4.- 5.	
Závislosti, vztahy a práce s daty vyhledává, sbírá a třídí data.	práce s daty	4.-5.	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, soustava souřadnic	4.	
Geometrie v rovině a v prostoru narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce.	rýsování a znázorňování základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice) práce se základními útvary v prostoru (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel)	4. – 5.	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody grafický součet a rozdíl úseček obvod obrazce	4.	

Vzdělávací obor : Matematika a její aplikace	Vyučovací předmět: Matematika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice (rýsování)	4.	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	obsah obrazce jednotky obsahu	5.	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru.	osová souměrnost souměrné útvary ve čtvercové síti, znázornění určování osy souměrnosti	4.	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	slovní úlohy s netradičními postupy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

5.3 Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Informatika

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Informační a komunikační technologie** umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy - 1. a 2. období

žák

- *využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie*
- *respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady*
- *chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy - 1. a 2. období

žák

- *při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty*
- *vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích*
- *komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy - 1. a 2. období

žák

- *pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru*

Vzdělávací obor : Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět : Informatika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Základy práce s počítačem využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie.	• základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce • struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • operační systémy a jejich základní funkce • seznámení s formáty souborů • multimediální využití počítače	4.	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad.	• pravidla bezpečné práce s počítačem • jednoduchá údržba počítače • postupy při běžných problémech s hardware i software • virové nebezpečí • legálnost software	4.	
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	• souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů práce se sítí, ukládání na svůj a sdílený adresář • možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání souborů a složek	4.	

Vzdělávací obor : Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět : Informatika	Období: 2.		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	
Vyhledávání informací a komunikace při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	• společenský tok informací – vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací • ovládání internetového prohlížeče • domény • nejznámější vyhledávací portály české • základní způsoby komunikace – e-mail, chat, telefonování	4.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět	
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	• metody vyhledávání informací • nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání informací na internetu, vyhledávací atributy	5.		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	• zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu	4.		
	• práce s adresářem, sms brána, chat	5.		
Zpracování a využití informací pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	• základní ovládání programu Word, nebo jiného textového editoru	4.	Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ	
	• práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu	4.		
	• psaní a mazání textu	4.		
	• formát písma, odstavce	4.		
	• vkládání a základní úprava obrázků	4.		
	• kopírování textu a obrázků	4.-5.		
	• práce s více otevřenými dokumenty	5.		
	• kopírování mezi internetem a textovým editorem	4.-5.		
	• tvorba úprava a vkládání rastrových obrázků	5.		
	• základy práce s digitální fotografií	5.		

Vzdělávací obor : Informační a komunikační technologie	Vyučovací předmět : Informatika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	• základy tvorby referátu a typografická pravidla	4.-5.	

5.4 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Vzdělávací obor **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je rozpracován do vyučovacích předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně

mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět

1. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
- *rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi*
 - *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- *uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- *rozlišuje mezi náčrtvy, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*
- *zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
- *rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky*
- *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*

- rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)*

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Prvouka	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Místo, kde žijeme vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	• domov – orientace v místě bydliště • škola – okolí školy, bezpečná cesta do školy, prostředí školy, činnosti ve škole • práce s plánem své obce • osobní bezpečí • nebezpečné situace	1. - 3.	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).	• obec , místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť • význačné orientační body, historická a památná místa v obci	2. - 3.	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	• okolní krajina - místní, oblast, region • zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo - místní, oblast, region • vliv krajiny na životní prostředí, na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí • rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím	2. - 3.	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Lidé kolem nás rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • mezilidské vztahy, komunikace	1. - 2.	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	• pracovní činnosti lidí - fyzická a duševní práce • různá povolání • volný čas a jeho využití	2. - 3.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	• soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí • osvojování pravidel vhodného chování k ostatním spolužákům	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Lidé a čas	• orientace v čase a časový řád – určování času, režim dne , roční období, kalendáře, letopočet,	1. - 3.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Prvouka	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	generace • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života • rozlišování děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • státní svátky a významné dny		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	• kultura a historie naší obce • báje , mýty, pověsti – minulost obce a předků	2. - 3.	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	• uplatňování elementárních poznatků • proměny způsobu života v minulosti a současnosti • porovnávání dějů v minulosti a současnosti na příkladech • kultura – podoby a projevy kultury (zvyky a tradice)	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
Rozmanitost přírody pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	• charakteristika ročních období • pozorování změn v přírodě a počasí • reakce rostlin a živočichů na roční období	1. - 3.	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	• rozlišení živé a neživé přírody • podmínky života na Zemi • třídění přírodnin - rostlin a živočichů ve známé lokalitě • třídění přírodnin - nerosty a horniny (některé hospodářsky významné horniny a nerosty) • půda - vznik půdy a její význam	3.	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	• látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství látek, porovnávání látek, vlastnosti látek • měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin	2. - 3.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět: Prvouka	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk a jeho zdraví uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	• lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce • péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena • správná životospráva	1. - 3.	
održuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	• péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana, • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizových situacích (šikana) • pravidla chování ve školním řádu – dodržování zásad bezpečného chování	3.	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	• osobní bezpečí – šikana, týrání, sexuální zneužívání • návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek • brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci	1. - 3.	
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	• bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • znalost pravidel silničního provozu	1. - 3.	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• správné a bezpečné chování při mimořádných událostech • situace hromadného ohrožení	1. - 3.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět : Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Místo, kde žijeme určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	• poloha obce v krajině	4.	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad	• určování světových stran v	4.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět : Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	přírodě • práce s kompasem a mapou • orientace podle kompasu a mapy • zásady bezpečného chování		
rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	• orientace podle náčrtů, plánů a map, rozlišování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky • vyhledávání jednoduchých údajů na mapě ČR, Evropy, polokouli • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	• prostředí domova, místní region • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, - osídlení, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod apod. • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura	4. 5.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	• cestování • předávání osobních zkušeností z cest	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	• naše vlast – domov, krajina, národ • základy státního zřízení a politického systému ČR • politické strany, zájmové spolky • státní správa a samospráva • státní symboly a jejich význam	4.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě
Lidé kolem nás vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	• mezilidské vztahy • pravidla soužití a slušného chování	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí Multikulturní výchova – lidské vztahy
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na	• chování lidí , vlastnosti lidí • pravidla slušného chování • pravidla dialogu, komunikace • principy demokracie	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět : Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
společném postupu a řešení se spolužáky.			
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	• právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • protiprávní jednání • právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • principy demokracie	4. - 5.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.	• vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné • peníze a jejich používání • obchod, firmy	4. - 5.	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	• působení lidí na krajinu a životní prostředí • základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
Lidé a čas pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	• orientace v čase a časový řád – čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí (čas, časová osa, letopočet, kalendáře, roční období)	4. - 5.	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	• regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • význam ochrany přírody a památek	4. - 5.	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	• dějiny jako časový sled událostí • hlavní reálie minulosti a současnosti	4.- 5.	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	• proměny českého státu v čase	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	• současnost a minulost v našem životě – státní svátky, významné dny v roce a jejich historické důvody	4.- 5.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět : Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozmanitost přírody objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	• živá a neživá příroda, vztahy • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy • odpovědnost lidí – ochrana a tvorba životního prostředí	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	• vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí a počasí	4.- 5.	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	• rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	4. - 5.	Environmentální výchova - ekosystémy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	• rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • třídění organismů, práce s atlasy a klíči, porovnávání	4.- 5.	Environmentální výchova – základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	• ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	4. - 5.	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	• pokusy- postup práce, výstupy	4. – 5.	
Člověk a jeho zdraví využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	• lidské tělo- životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce • péče o zdraví, zdravá výživa – osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	• základy lidské reprodukce, vývoj jedince - etapy lidského života	5.	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	Vyučovací předmět : Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	• péče o zdraví – denní režim, pohybový režim, relaxace	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	• bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • bezpečné chování v krizových situacích	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj - psychohygiena
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	• návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače - prevence, služby odborné pomoci	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova –osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	• zdravotní osvěta • úrazová zábrana	4. - 5.	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	• poskytování první pomoci	4.- 5.	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	• partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV – AIDS (cesty přenosu)	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

5.5 Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi

se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Vzdělávací obor Hudební výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Hudební výchova

1. a 2. období

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Vzdělávací obor : Hudební výchova	Vyučovací předmět : Hudební výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	• pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)	1. - 3.	

Vzdělávací obor : Hudební výchova	Vyučovací předmět : Hudební výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	hudební rytmus – realizace písní v 2/4 a 3/4 taktu intonace a vokální improvizace hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu, otázka – odpověď, ...) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	1. - 3.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum (rytmus), tempo, dynamiku, směr melodie.	taktování pohybový doprovod znějící hudby – 2/4 a 3/4 takt, taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	1. - 3.	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka	2. - 3.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	kvality tónu – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (vzestupná a sestupná)	1. - 3.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	lidský hlas a hudební nástroj hudba vokální hudba instrumentální hudba vokálně instrumentální hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá apod.	1. - 3.	

Vzdělávací obor: Hudební výchova	Vyučovací předmět : Hudební výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	• pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. • dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	4. - 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	• grafický záznam vokální hudby, čtení a zápis rytmického schématu písně • orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce • grafický záznam melodie – rytmické jednoduché skladby • záznam melodie a její reprodukce • využití notačních programů dle možností	4. - 5.	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	• hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepečení
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	• hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací obor: Hudební výchova	Vyučovací předmět : Hudební výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehery, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	• rytmizace, melodizace a stylizace, • hudební improvizace- tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně – vytváření elementárních hudebních improvizací dle individuálních dispozic • hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) • hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) • jednoduchá písňová forma (a – b)	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	• kvality tónů - délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace • pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	4. - 5.	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	• taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. • orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference

5.5.2 Vzdělávací obor Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1 .

Výchovné a vzdělávací strategie , kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- *vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
- *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*
- *užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
- *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy*
- *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
- *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji*

inspirace

- *nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	Vyučovací předmět : Výtvarná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	• prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama • prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	3.	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. - 3.	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.		3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), jejich porovnávání s vlastní interpretací • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a	3.	Multikulturní výchova - multikulturalita

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	Vyučovací předmět : Výtvarná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti		
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření , vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných	2. - 3.	

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	Vyučovací předmět : Výtvarná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	4. - 5.	

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	Vyučovací předmět : Výtvarná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	4. - 5.	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	4. - 5.	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	4. - 5.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.6 Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vzdělávací obor Tělesná výchova

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována na 1. stupni ZŠ ve vzdělávacím oboru **Tělesná výchova**.

Charakteristika vzdělávacího oboru Tělesná výchova Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků.

Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Nedílnou součástí tělesné výchovy se stávají prvky korektivního a speciálního vyrovnávacího cvičení, které jsou podle potřeby preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4. 1.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené*

<i>činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>   ➤ <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i> ➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i> ➤ <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i> ➤ <i>jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i> ➤ <i>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i> ➤ <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i> ➤ <i>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i> ➤ <i>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i> ➤ <i>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	• význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché	• základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance základy atletiky – rychlý běh, hod míčkem turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika) další pohybové činnosti - hry na sněhu, bobování, ...		
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry - s různým zaměřením s pomůckami i bez pomůcek, pohybová tvořivost základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost při převlékání a přesunech na sportoviště, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV základní hygiena po TV	1. - 3.	
Činnosti podporující pohybové učení reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	1. - 3.	

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	• měření a posuzování pohybových dovedností • zásady jednání a chování – fair play		

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět : Tělesná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	• význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	• příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže , průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	• základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět : Tělesná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	• rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s hudbou, s rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, hod míčkem , průprava pro skok do dálky • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • pohybové hry - s různým zaměřením s pomůckami i bez pomůcek, pohybová tvořivost • základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	• hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv	4. - 5.	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	• jednoduché hodnocení a sebehodnocení kvality pohybové činnosti		
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	• zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • ohleduplné chování k opačnému pohlaví při pohybových činnostech	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Vzdělávací obor: Tělesná výchova	Vyučovací předmět : Tělesná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály cvičení podle jednoduchého popisu cvičení	4. - 5.	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů	5.	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.7 Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávací obor Člověk a svět práce

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu Praktické činnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstivelské práce*, *Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu v 1. – 5. ročníku ZŠ a je určen všem žákům.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu je dáno učebním plánem v bodu 4.1.

Výchovné a vzdělávací strategie, kterými chce škola naplňovat cílové zaměření vzdělávací oblasti a tím směřovat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uvedeny v bodu 3. 2 ŠVP ZV.

Začlenění průřezových témat je rozpracováno v bodu 4. 2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Vzdělávací obor : Člověk a svět práce	Vyučovací předmět: Praktické činnosti	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	• práce s různými materiály • vlastnosti materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil aj., jejich využití v praxi • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • lidové zvyky a tradice	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	• jednoduché pracovní postupy • organizace práce	1. - 3.	
Konstruktivní činnosti zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	• stavebnice (plošné, prostorové), sestavování modelů • montáž a demontáž • práce s jednoduchým návodem, předlohou	1. - 3.	

Pěstitecké práce provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti zaznamenávání a vyhodnocování výsledků pozorování	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
pečuje o nenáročnou rostlinu.	pěstování pokojových rostlin	2. - 3.	
Stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování.	příprava jednoduché tabule	1. - 3.	
chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při stolování	1. - 3.	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	Vyučovací předmět: Praktické činnosti	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	práce s různými materiály vlastnosti materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie, aj., jejich využití v praxi	4. – 5.	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	seznámení s lidovými zvyky a tradicemi, lidová řemesla	4. – 5.	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky a nástroje – druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů, funkce a využití	4. – 5.	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	dodržování pořádku a zásad hygieny dodržování bezpečnosti práce	4. – 5.	
Konstrukční činnosti provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů montáž a demontáž	4. – 5.	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	práce s jednoduchým návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	4. – 5.	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	osvojení zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	4. – 5.	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	Vyučovací předmět: Praktické činnosti	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Pěstitelské práce provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin vedení pěstitelských pokusů zaznamenávání a vyhodnocování výsledků pozorování	4. – 5.	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o pokojové rostliny rozišování běžných okrasných rostlin, léčivek, koření rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	4. – 5.	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	správná volba pomůcek, nástrojů a náčiní podle druhu pěstitelských činností dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úrazu.	4. – 5.	
Stolování orientuje se v základním vybavení kuchyně.	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni, kuchyňské náčiní	4. – 5.	
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	výběr, nákup a skladování potravin příprava jednoduchých pokrmů (popis pracovního postupu)	4. – 5.	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	jednoduchá úprava stolu dodržování pravidel správného stolování a společenského chování	4. – 5.	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	teoretické znalosti o dodržování pracovní hygieny v prostorách kuchyně, bezpečnosti práce a poskytování první pomoci při úrazu v kuchyni	4. – 5.	

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vzdělávacích oborů ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Velmi cenným pro hodnocení práce žáků je shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávání.

6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáka vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vzdělávacích oborů školního vzdělávacího programu.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých vzdělávacích oborů průběžně prostřednictvím žákovské knížky či notýsku, na třídním aktivu, při konzultacích a na požádání zákonných zástupců žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka neprodleně a prokazatelným způsobem. Výrazné zhoršení žáka v učení se projedná v pedagogické radě.

2. Jednou z forem hodnocení je klasifikace. Je vyjádřena stanovenou stupnicí 1 - 5. Pro zápis stupně hodnocení se použije na 1. stupni ZŠ číslice. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Klasifikace zohledňuje vzdělávací a osobnostní předpoklady a věk žáka, zahrnuje i ohodnocení žákova přístupu ke vzdělávání v souvislostech (píle, snaživost a pečlivost žáka). Jsou respektována vyjádření a doporučení PPP se skutečnostmi, které mohou ovlivnit výkon žáka. V úvahu je bráno i to, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje průběžná klasifikace při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivní pohled a pedagogický takt vůči žákovi.

3. Klasifikace je obohacována hodnocením slovním, které dokáže výstižněji postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytnout celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonů. Je podporováno žákovým vlastním (sebe)hodnocením.

Chování žáka neovlivňuje klasifikaci a slovní hodnocení výsledků ve vzdělávacích oborech.

4. Za dosažené výsledky ve vzdělávání v prvním a druhém pololetí školního roku vydává škola žákovi vysvědčení. Při určování klasifikačního stupně prospěchu na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl ve vzdělávacích oborech za celé klasifikační období. Není aritmetickým průměrem průběžné klasifikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. Způsob vyjádření hodnocení výsledků vzdělávání žáka lze dohodnout se zákonnými zástupci žáka. O způsobu hodnocení rozhodne ředitelka školy po projednání v pedagogické radě a po schválení školskou radou.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni :

- prospěl(a) s vyznamenáním, není – li v žádném předmětu hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2, průměr stupňů prospěchu ze všech předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno velmi dobré (1); v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace hodnocení se postupuje dle platné legislativy
- prospěl (a), není – li v žádném předmětu hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- neprospěl (a), je – li v některém předmětu hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením

5. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech (popřípadě jen z některých) vzdělávacích oborů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v oborech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech vzdělávacích oborů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou oborů , z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 1).

7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 2).

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 3).

8. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 4).

9. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 5).

10. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 52, odst. 6).

11. V pátém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole. Výstupní hodnocení obsahuje vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání nebo uplatnění žáka, chování žáka v průběhu školní docházky a dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka (dle Zákona č. 561 / 2004 Sb., § 51, odst. 5).

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace, jejich charakteristika, předem stanovená kritéria

1. Výsledky základního vzdělávání žáka v jednotlivých vzdělávacích oborech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu :

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

2. Pro potřeby klasifikace se vzdělávací obory dělí do tří skupin :

- vzdělávací obory s převahou teoretického zaměření,
- vzdělávací obory s převahou praktických činností ,
- vzdělávací obory s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně a v souladu se specifikou vzdělávacího oboru.

Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického zaměření

Prevahou teoretického zaměření mají vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a Člověk a jeho svět.

Při klasifikaci výsledků ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí :

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Kritéria pro klasifikaci ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné

nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou praktického zaměření

Převahu praktického zaměření má vzdělávací obor Člověk a svět práce.

Při klasifikaci ve vzdělávacím oboru s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Kritéria pro klasifikaci ve vzdělávacích oborech s převahou praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně

využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci nepřekonává ani s pomocí učitele.

Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají vzdělávací obory Výtvarná výchova, Hudební výchova a Tělesná výchova.

Při klasifikaci ve vzdělávacích oborech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Kritéria pro klasifikaci ve vzdělávacích oborech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Zásady pro sebehodnocení

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Žák by měl chybu chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat :
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci je žák veden k průběžnému komentování svého výkonu a sebehodnocení výsledků práce.

6.1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování při vzdělávání a výchově ve škole.
2. Kritériem pro udělování výchovných opatření a pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů průběžně prostřednictvím žákovské knížky či notýsku, na třídních aktivech, při konzultacích nebo okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.
3. Výchovná opatření navrhuje a uděluje třídní učitel nebo ředitel školy.
Výchovná opatření :
 - pochvala či jiné ocenění – uděluje třídní učitel za déletrvající úspěšnou práci, za výrazný projev školní iniciativy, uděluje ředitelka školy za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci
 - napomenutí třídního učitele – za porušení školního řádu dle závažnosti
 - důtka třídního učitele - za porušení školního řádu dle závažnosti
 - důtka ředitele školy (po projednání na pedagogické radě) - za porušení školního řádu dle závažnostiUdělení výchovných opatření se zaznamenává v dokumentaci školy v katalogovém listu žáka. Udělení výchovného opatření a jeho důvody jsou ihned prokazatelně oznámeny žákovi a jeho zákonným zástupcům.
4. Klasifikaci chování žáků provádí na vysvědčení třídní učitel. Při klasifikaci chování přihlíží k věku žáka, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží zejména tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka při vzdělávání a výchově ve škole se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy. Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se žák i po udělení důtky třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je ve vážném rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti řádu školy, kterým je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Žák záměrně narušuje výrazným způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se žák i po udělení důtky ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.1.3 Zásady pro používání slovního hodnocení na vysvědčení

1. O použití slovního hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po obdržení písemné žádosti zákonných zástupců žáka a se souhlasem školské rady.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vzdělávacích oborech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých vzdělávacích oborů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
3. Třídní učitel po projednání s vyučujícími vzdělávacích oborů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími vzdělávacích oborů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke vzdělávání na střední škole.

6.1.4 Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně

3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2 Autoevaluace školy

Škola věnuje velkou pozornost procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Ve struktuře vlastního hodnocení školy jsou vymezeny oblasti, cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka žáků. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Na konci školního roku je zpracována shrnující evaluační zpráva, která vyhodnocuje celý proces realizace základního vzdělávání dle ŠVP ZV. Měla by vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva je přílohou výroční zprávy školy .

Struktura vlastního hodnocení školy

(dle § 8 odst. 1, 2 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy)

Zaměření - reálnost a důležitost cílů, posouzení plnění cílů stanovených v koncepci ZŠ Štáhlavy pro daný školní rok (§8 odstavec 1 , a , b)

Cíle :

- poskytnutí kvalitních základů všeobecného vzdělání a rozvoj osobnosti každého žáka se zaměřením na podporu samostatného myšlení, svobodného individuálního rozhodování a projevu

Kriteria :

- kvalita zvládnutí učebních osnov školního vzdělávacího programu
- kvalita, bohatost a pestrost výchovně vzdělávací práce
- vhodné školní klima a kulturní prostředí
- funkčnost systému mezilidských vztahů
- kvalita preventivního působení v oblasti sociálně patologických jevů
- kvalita využití volného času

Nástroje :

- plnění učebních osnov školního vzdělávacího programu
- používání rozmanitých forem a metod práce při výchově a vzdělávání žáků
- budování vhodného školního klimatu a kulturního prostředí
- budování funkčního systému mezilidských vztahů
- účelné preventivní působení v oblasti sociálně patologických jevů
- vyhodnocování informací obsažených ve schránce důvěry
- zpracovávání zjištěných skutečností a přijímání vhodných opatření
- vedení žáků k vhodnému využití volného času – pestrá nabídka zájmových kroužků

Časový harmonogram :

- průběžně

**Zaměření - oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků - vzdělávání a výchova ,
zájmová činnost**

- **oblasti, ve kterých je třeba úroveň zlepšit - vzdělávání a výchova , zájmová činnost**
- **plánovaná opatření** (§8 odstavec 1 , c)

Cíle : co nejvíce oblastí s dobrými výsledky
co nejméně oblastí s nízkou úrovní

Kriteria :

- momentální nebo dlouhodobý stav a kvalita posuzované oblasti

Nástroje :

- pozorování
- dlouhodobé pozorování
- vyhodnocování stavu a kvality posuzovaných oblastí, přijímání opatření

Časový harmonogram :

- průběžně
- celkově na konci školního roku

**Zaměření - účinnost opatření z bodu c /obsažených v předchozích hodnoceních
(§8 odstavec 1 , d)**

Cíle : co nejlepší účinnost přijatých opatření , pokud nějaká byla přijata

Kriteria :

- kvalita a velikost účinnosti přijatých opatření

Nástroje :

- pozorování
- rozhovor

Časový harmonogram :

- okamžitě a opakovaně, pokud nějaká byly přijata
- celkově na konci školního roku

Zaměření - podmínky vzdělávání (§8 odstavec 2 , a)

Cíle : udržení co nejlepších podmínek ke vzdělávání na škole

Kriteria :

- využití kvalifikovanosti pedagogických pracovníků a jejich dalšího vzdělávání
- dostatečný objem finančních prostředků mzdových i provozních
- počet tříd , ve kterých se učí žáci pěti ročníků
- počet oddělení školní družiny
- školní jídelna
- školní zahrada využívaná na zdravé přestávky, tělesnou výchovu, pro činnost

školní družiny a pro školní akce

- počet počítačů s připojením na INTERNET
- zachování v provozu a využívání technického vybavení (televize, video, DVD přehrávač)

Nástroje :

- DVPP
- spolupráce se s KÚ PK, MMP, zřizovatelem školy a se sponzory
- udělení výjimky z počtu žáků ve třídě
- dostatečné provozní podmínky
- technické vybavení školy
- pozorování
- rozhovor
- dotazník

Časový harmonogram :

- průběžně

Zaměření - průběh vzdělávání (§8 odstavec 2 , b)

Cíle : zachování dosavadního průběhu vzdělávání, rozšíření o odpolední vyučování

- dopolední vyučování , odpolední vyučování 1 x za týden
- provoz školní družiny
- provoz školní jídelny

Kriteria :

- stav vzdělávání v jeho průběhu

Nástroje :

- dostatek finančních, mzdových a provozních prostředků
- naplněnost školy v rámci demografie obce

Časový harmonogram :

- celoročně

Zaměření - spolupráce s rodiči (§8 odstavec 2 , c)

Cíle : zachování dosavadní spolupráce s rodiči
snaha o zvýšení zájmu o školu ze strany rodičů
snaha o zapojení rodičů do dění školy
spokojenost rodičů se školou

Kriteria :

- vstřícnost rodičů
- zájem, pomoc a spolupráce
- vzájemná spokojenost

Nástroje :

- vzájemný kontakt
- informovanost rodičů
- pozorování
- dotazník
- Školská rada

Časový harmonogram :

- 3 x za rok třídní aktivity nebo konzultační dny
- 1 x za rok Den otevřených dveří, možnost přítomnosti rodičů ve vyučování
- 1 x za rok Zápis do 1. třídy
- 1 x za rok schůzka s rodiči předškoláků
- 2 x za rok účast na jednání školské rady (na pozvání)
- příležitostně informační letáky pro rodiče
- příležitostně pomoc rodičů při mimořádných pracích spojených s provozem školy
- příležitostně materiální pomoc rodičů škole (věnování papíru, drobných dárků na Mikulášskou nadílku, Vánoční besídka, Den dětí, ...)
- dle možností rodičů či rodinných příslušníků pomoc při akcích školy nebo vedení zájmových kroužků

Zaměření - výsledky vzdělávání a výchovy žáků (§8 odstavec 2 , d)

Cíle : dosažení co nejkvalitnějších výsledků vzdělávání a výchovy odpovídající individuálním možnostem žáků, podporování nadaných žáků účastí v soutěžích

Kriteria :

- kvalita dosažených výsledků
(z celkového počtu ... žáci na konci školního roku 200... / 200...) :
- ... prospělo s vyznamenáním
- ... prospělo
- ... žáků mělo na vysvědčení za druhé pololetí samé jedničky
- ... žáků bylo přijato na osmiletá gymnázia do Blovic a Plzně (tj. ... %)
- ... žáků se zúčastnilo ... okresních kol různých soutěží
- žáci 2. a 3. ročníku se účastnili preventivně informační akce Policie ČR „ AJAX “
(škola se zapojuje již rokem)
- ... kázeňské přestupky , ... přestupky v oblasti sociálně patologických jevů a šikany
- ... závadové chování žáka , ... podezření na spáchání trestné činnosti žáka
- účinnost a účelnost preventivního působení v oblasti sociálně patologických jevů
- zájmová činnost organizovaná školou, nabídka ... zájmových kroužků
- účast a umístění žáků v soutěžích v různých oborech a oblastech činnosti

Nástroje :

- kvalitní podmínky ke vzdělávání a k výchově žáků
- účinné preventivní působení v oblasti sociálně patologických jevů
- bohatá a kvalitní nabídka zájmové činnosti
- podmínky pro účast na soutěžích
- analýza žákovských prací
- sebehodnocení žáků v kolektivu
- rozhovor

- pozorování
- vlastní příklad

Časový harmonogram :

- průběžně
- celkové hodnocení na konci 1. a 2. pololetí školního roku

Zaměření - řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP (§8 odstavec 2, e)

Cíle : zachování kvality personální práce

- řídicí pracovník - ředitel školy bez zástupce, bez sekretářky
- vedení školní jídelny - vedoucí školní jídelny na částečný úvazek
- vzdělání pedagogických pracovníků - absolventi PF – 1. stupeň ZŠ (100 %)
- vzdělání vychovatelky školní družiny - absolvent SPgŠ

**odborný růst pedagogických pracovníků a předávání získaných poznatků
ostatním kolegům
odborný růst ředitele školy v řídicí práci**

Kriteria :

- vyhledávání, účast a využití DVPP při vyučování
- využití při tvůrčí společné práci pedagogického sboru

Nástroje :

- účast na akcích DVPP
- pozorování
- rozhovor
- vzájemné konzultace dané problematiky

Časový harmonogram :

- průběžně
- příležitostně

Zaměření – úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům (§ 8 odstavec 2 f)

Cíle : dosahování co nejvyšší úrovně výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Kriteria :

- zajištění co nejkvalitnějších podmínek vzdělávání
- zajištění dostatečných ekonomických zdrojů

Nástroje :

- spolupráce se s KÚ PK, MMP, zřizovatelem školy a se sponzory

Časový harmonogram :
- průběžně

Zaměření - školní klima

Cíle : spokojenost žáků ve škole, zapojení do tvorby příznivého školního klimatu a školního prostředí

Kriteria :
- spokojený a vnímavý žák
- spokojený zaměstnanec školy

Nástroje :
- pozorování
- rozhovor
- schránka důvěry
- dotazník

Časový harmonogram :
- průběžně
- příležitostně